

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

2021-03-29
1 (4)
2021:618

Redovisning av uppdrag om statsbidrag för lärcentrum 2020

Härmed redovisas omfattning och användning av statsbidrag för lärcentrum
bidragsåret 2020 enligt förordning (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum.

På Skolverkets vägnar

Jonas Krantz
Avdelningschef

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Johanna Freed och
handläggare Natalia Rojas Romero deltagit.

Sammanfattning

Statsbidraget för lärcentrum infördes 2018 och kan sökas av kommunala huvudmän i samverkan. Anslaget för bidragsåret 2020 var 50 miljoner kronor och intresset för statsbidraget var stort. Totalt sökte huvudmännen om statsbidrag för 151 813 232 kronor, ett söktryck på cirka 303 procent av avsatta medel. I de 53 ansökningarna ingick totalt 217 samverkande kommuner.

Statsbidrag om 50 000 000 kronor beviljades för 13 av de 53 ansökningarna. Projekten som beviljats kretsar främst kring studievägledning och pedagogiskt stöd, digitalisering, utveckling av lärmiljön samt kompetensutveckling av personalen i bland annat digitala verktyg, pedagogik och distansstudier. Kommunernas användning av medel för bidragsåret 2020 var lägre än för 2019. Huvudmännen nyttjade 48 212 728 kronor 2019 vilket motsvarar 96 procent av anslaget, medan de 2020 nyttjade 44 133 905 kronor vilket motsvarar 88 procent av anslaget. Minskningen av utnyttjade medel för 2020 bedöms bero på att man i ett fall lämnade tillbaka hela det beviljade beloppet då de planerade insatser inte gick att genomföra på grund av coronapandemin. De flesta kommuner har dock anpassat sina insatser och lyckats genomföra dem trots coronapandemin.

I bilaga 1 finns en sammanställning över ansökt, beviljat och redovisat bidrag. I bilaga 2 finns en sammanställning över samverkande kommuner.

Om statsbidrag för lärcentrum

Förordning (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum beslutades den 1 mars 2018, och syftet med statsbidraget är att stimulera utveckling av lärcentrum i kommunerna.

Statsbidraget för lärcentrum kan sökas av kommunala huvudmän i samverkan. I förordningen definierades lärcentrum initialt som *en verksamhet inom kommunal vuxenutbildning där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande*. Lärcentrum kan även vara tillgängliga för studier inom andra utbildningsformer och på olika utbildningsnivåer.

Definitionen av lärcentrum ändrades 2020 i förordning (2017:1303) till en verksamhet som *organiseras av en eller flera kommuner och där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande*.

Lärcentrum kan vara tillgängliga för studier inom

1. kommunal vuxenutbildning,
2. yrkeshögskola,
3. universitet och högskola, eller
4. andra utbildningsformer.

Bidragsåret 2020

Ansökan 2020

Kommunerna hade möjlighet att ansöka om statsbidraget under perioden 15 november 2019 till 16 december 2019. Vi fick in 53 ansökningar om statsbidrag för lärcentrum om totalt 151 813 232 kronor. I de 53 ansökningarna ingick totalt 217 samverkande kommuner. För bidragsåret 2019 ansökte 205 kommuner om bidraget i 63 olika ansökningar. Antalet ansökningar har alltså minskat från förra året medan antalet kommuner har ökat, vilket indikerar att kommunerna samverkade i högre grad år 2020. Det som stack ut i ansökningsomgången för bidragsåret 2020 var de 29 kommuner som samverkade i en enda ansökan, och beviljades över en tredjedel av anslaget.

I 45 ansökningar hade kommunerna som målsättning att utveckla ett redan befintligt lärcentrum. I 30 ansökningar hade kommunerna som målsättning att etablera nya lärcentrum. I 22 ansökningar hade kommunerna som målsättning att både utveckla ett redan befintligt lärcentrum samt att etablera nya lärcentrum. Samråd med regional utvecklingsansvarig aktör har skett i 46 ansökningar.

Statsbidraget har fördelats enligt bedömningskriterierna i § 5 i förordningen (2017:1303):

1. i vilken grad insatserna kan främja tillgång till och genomströmning i utbildningen,
2. om ansökan avser lärcentrum i de kommuner där det inte finns ett lärcentrum,
3. behovet av geografisk spridning av lärcentrum, och
4. om samråd med regional utvecklingsansvarig aktör har skett.

Beslut om ansökan fattades den 21 februari 2020. Totalt beviljades statsbidrag för 13 ansökningar om 50 000 000 kronor. De avslagna ansökningarna bedömdes i lägre grad uppfylla bedömningskriterierna ovan.

Beviljade projekt

Projekten kretsade främst kring studievägledning och pedagogiskt stöd, digitalisering, utveckling av lärmiljön samt kompetensutveckling av personalen i bland annat digitala verktyg, pedagogik och distansstudier inom kommunal vuxenutbildning.

Projekten med fokus på studievägledning och pedagogiskt stöd handlade främst om att anställa mer behörig personal som kan ge både tekniskt- och pedagogiskt stöd, samt studievägledning till studenterna på mer flexibla tider. Andra insatser kopplade till pedagogiskt stöd handlade om att spela in korta instruktionsfilmer med förtydligande av information till elever om olika moment i utbildningen.

Projekt med fokus på kompetensutveckling handlar om att kompetensutveckla personalen i användandet av digitala verktyg och bemötande av studenterna.

Projekten med fokus på digitalisering handlar bland annat om att köpa in teknisk utrustning för att kunna bedriva distansundervisning. Detta innebär bland annat inköp av digitala verktyg för studievägledning på distans, distansmöten med studiegrupper, webbkonferensutrustning samt också datorer för individuella studier.

Ett flertal projekt kretsar kring att utveckla lärmiljön på lärcentrum. Det handlar bland annat om att bygga upp metodrum, grupprum och skapa utrymme för individuella studier. Att modernisera lokalerna och anpassa möbler utifrån olika elevers behov förekom också som en del av många av projekten. I anpassningen av lärmiljön har det även ingått inköp av fjärr- och distansteknik.

Övriga insatser var bland annat marknadsföring, lokalhyror, utökning av lokaler, renovering av lokaler samt kartläggning av elevers behov.

Redovisning för bidragsåret 2020

Enligt redovisningarna har kommunerna använt 44 133 905 kronor av det beviljade statsbidraget. 5 866 095 kronor som inte använts har återkrävts. Det medför en nyttjandegrad på drygt 88,27 procent, vilket är lägre än nyttjandegraden för år 2019 som var 96 procent. Två av fem kommuner som inte nyttjat hela bidragsbeloppet (varav en inte nyttjat bidraget alls) har angett coronapandemin som främsta orsak till att de inte kunnat nyttjat hela bidraget. En kommun har angett att de använt hela bidraget men varit tvungen att anpassa och göra om delar av projekten på grund av pandemin. Coronapandemin tycks ha bidragit till lägre nyttjandegrad år 2020, men de flesta kommuner har anpassat sina insatser och lyckats genomföra dem trots coronapandemin. Söktrycket för 2021 är fortsatt högt. Skolverkets bedömning därför att den något lägre nyttjandegraden 2020 är av tillfällig karaktär.

I åtta av 13 redovisningar för bidragsåret 2020 har kommunerna angett att de använt hela bidragsbeloppet. I tre av 13 redovisningar har kommunerna angett att de använt över 90 procent av det beviljade beloppet. I de övriga två redovisningar har en kommun angett att de använt över 50 procent av beviljat bidrag medan den andra angett att de inte nyttjat bidraget alls.

Huvudsökande kommun	Antal samverkande kommuner	Befintligt/befintliga lärcentrum	Nytt lärcentrum	Samråd med RUA	Totalt sökt belopp	Beviljat belopp	Redovisat belopp	Nyttjandegrad	Återkrav	
STORUMANS KOMMUN	29	Ja	Nej	Ja	17 000 000 kr	17 000 000 kr	16 461 098 kr	96,83%	538 902 kr	
EKSJÖ KOMMUN	6	Ja	Nej	Ja	4 780 000 kr	4 780 000 kr	4 780 000 kr	100,00%	- kr	
GÄVLE KOMMUN	11	Ja	Ja	Ja	4 070 000 kr	4 070 000 kr	4 070 000 kr	100,00%	- kr	
LUNDS KOMMUN	2	Nej	Ja	Ja	3 900 000 kr	3 900 000 kr	3 900 000 kr	100,00%	- kr	
HÄRJEDALENS KOMMUN	8	Nej	Ja	Ja	3 854 500 kr	3 854 500 kr	3 659 261 kr	94,93%	195 239 kr	
UPPLANDS VÄSBY KOMMUN	2	Nej	Ja	Ja	3 375 000 kr	3 375 000 kr	- kr	0,00%	3 375 000 kr	
KALMAR KOMMUN	3	Nej	Ja	Ja	3 300 000 kr	3 300 000 kr	1 684 651 kr	51,05%	1 615 349 kr	
KARLSTADS KOMMUN	3	Ja	Ja	Ja	2 985 600 kr	2 985 600 kr	2 843 995 kr	95,26%	141 605 kr	
NYKÖPINGS KOMMUN	2	Ja	nej	Ja	2 035 000 kr	2 035 000 kr	2 035 000 kr	100,00%	- kr	
BORÅS KOMMUN	8	Ja	nej	Ja	1 530 000 kr	1 530 000 kr	1 530 000 kr	100,00%	- kr	
KARLSHAMNS KOMMUN	6	Ja	Ja	Ja	1 300 000 kr	1 300 000 kr	1 300 000 kr	100,00%	- kr	
TIDAHOLMS KOMMUN	5	Ja	ja	Ja	3 300 000 kr	1 009 900 kr	1 009 900 kr	100,00%	- kr	
SUNDBYBERGS KOMMUN	2	Ja	Nej	Nej	860 000 kr	860 000 kr	860 000 kr	100,00%	- kr	
ALE KOMMUN	2	Nej	Ja	Nej	1 825 000 kr	- kr	- kr		- kr	
ARVIKA KOMMUN	2	Ja	Ja	Nej	894 020 kr	- kr	- kr		- kr	
ALVESTA KOMMUN	3	Ja	Ja	Ja	1 671 800 kr	- kr	- kr		- kr	
GISLAVEDS KOMMUN	4	Ja	Ja	Ja	5 850 000 kr	- kr	- kr		- kr	
HAGFORS KOMMUN	2	Nej	Ja	Ja	900 000 kr	- kr	- kr		- kr	
ESLÖVS KOMMUN	3	Ja	Nej	Ja	2 550 000 kr	- kr	- kr		- kr	
FALKENBERGS KOMMUN	5	Ja	Nej	Ja	3 100 000 kr	- kr	- kr		- kr	
HEDEMORA KOMMUN	4	Ja	Ja	Ja	4 950 000 kr	- kr	- kr		- kr	
HÄLLEFORS KOMMUN	4	Ja	Ja	Ja	1 106 000 kr	- kr	- kr		- kr	
LEKSANDS KOMMUN	2	Nej	Ja	Nej	1 440 000 kr	- kr	- kr		- kr	
LIDKÖPINGS KOMMUN	2	Ja	Ja	Nej	600 000 kr	- kr	- kr		- kr	
HULTSFREDS KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	2 450 000 kr	- kr	- kr		- kr	
KATRINEHOLMS KOMMUN	2	Ja	Ja	Ja	2 028 016 kr	- kr	- kr		- kr	
Kunskapsförbundet Väst	6	Ja	Ja	Ja	6 150 000 kr	- kr	- kr		- kr	
KÖPINGS KOMMUN	3	Ja	Ja	Ja	1 200 000 kr	- kr	- kr		- kr	
KRISTIANSTADS KOMMUN	4	Ja	Nej	Ja	1 352 000 kr	- kr	- kr		- kr	
ORUST KOMMUN	3	Ja	Ja	Nej	2 900 000 kr	- kr	- kr		- kr	
LANDSKRONA KOMMUN	2	Ja	nej	Ja	2 050 000 kr	- kr	- kr		- kr	
LIJUNGBY KOMMUN	3	Ja	Ja	Ja	1 250 000 kr	- kr	- kr		- kr	
MORA KOMMUN	3	Ja	Ja	Ja	246 000 kr	- kr	- kr		- kr	
MUNKEDALS KOMMUN	3	Ja	Nej	Ja	1 625 000 kr	- kr	- kr		- kr	
MÖLNDALS KOMMUN	2	Ja	ja	Ja	3 120 000 kr	- kr	- kr		- kr	
NORRA VÄSTMANLANDS UTBILDNINGSFÖRBUND	3	Ja	Nej	Ja	331 000 kr	- kr	- kr		- kr	
NYBRO KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	1 875 000 kr	- kr	- kr		- kr	
NYNÄSHAMNS KOMMUN	4	Ja	Nej	Ja	3 200 000 kr	- kr	- kr		- kr	
SKÖVDE KOMMUN	5	Ja	Ja	Ja	1 129 000 kr	- kr	- kr		- kr	
PARTILLE KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	1 640 000 kr	- kr	- kr		- kr	
REGION GOTLAND	1	Ja	Nej	Ja	2 280 000 kr	- kr	- kr		- kr	
SIMRISHAMNS KOMMUN	3	Ja	Nej	Ja	4 400 000 kr	- kr	- kr		- kr	
SÖDERKÖPINGS KOMMUN	13	Ja	Ja	Ja	7 097 000 kr	- kr	- kr		- kr	
SOLLENTUNA KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	3 348 496 kr	- kr	- kr		- kr	
SUNNE KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	1 600 000 kr	- kr	- kr		- kr	
SVEDALA KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	1 584 000 kr	- kr	- kr		- kr	
TYRESÖ KOMMUN	2	Nej	Ja	Nej	4 200 000 kr	- kr	- kr		- kr	
TIMRÅ KOMMUN	7	Ja	Ja	Ja	4 045 000 kr	- kr	- kr		- kr	
UPPSALA KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	3 715 900 kr	- kr	- kr		- kr	
VELLINGE KOMMUN	2	Ja	Nej	Ja	2 100 000 kr	- kr	- kr		- kr	
VÄSTERÅS KOMMUN	5	Ja	Ja	Ja	4 075 000 kr	- kr	- kr		- kr	
YSTAD KOMMUN	2	Ja	Ja	Ja	1 994 900 kr	- kr	- kr		- kr	
ÄNGELHOLMS KOMMUN	5	Ja	Nej	Ja	1 650 000 kr	- kr	- kr		- kr	
Summa:	217		45	30	46	151 813 232 kr	50 000 000 kr	44 133 905 kr	88,27%	5 866 095 kr

